KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 21.10.2011
KOM(2011) 672 wersja ostateczna

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

CZWARTE SPRAWOZDANIE FINANSOWE KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY _z realizacji_EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH (EFRROW)_ROK BUDŻETOWY 2010

{SEK(2011) 1259 wersja ostateczna}

SPIS TREŚCI

1. Procedura budżetowa ... 3
1.1. Wstępny projekt budżetu (WPB) na 2010 rok ... 3
1.2. Projekt budżetu (PB) na 2010 rok ... 3
1.3. List w sprawie poprawek (AL) dotyczących 2010 roku ... 3
1.4. Przyjęcie budżetu na 2010 rok ... 3
2. Zarządzanie środkami ... 4
2.1. Zarządzanie środkami na zobowiązania ... 4
2.1.1. Programy operacyjne EFRROW ... 4
2.1.2. Pomoc techniczna ... 4
2.2. Zarządzanie środkami na płatności ... 5
2.2.1. Programy operacyjne EFRROW ... 5
2.2.2. Pomoc techniczna ... 5
3. Wykonanie budżetu EFRROW na 2010 rok ... 5
3.1. Wprowadzenie ... 5
3.2. Wykorzystanie środków na zobowiązania ... 6
3.2.1. Programy operacyjne EFRROW ... 6
3.2.2. Pomoc techniczna ... 7
3.3. Wykorzystanie środków na płatności ... 7
3.3.1. Programy operacyjne EFRROW ... 7
3.3.2. Pomoc techniczna ... 13
3.4. Analiza zadeklarowanych wydatków w podziale na osie i działania ... 13
3.5. Wykonanie programów EFRROW ... 15

1. PROCEDURA BUDŻETOWA

1.1. Wstępny projekt budżetu (WPB) na 2010 rok

W dniu 29 kwietnia 2009 r. Komisja przyjęła i przedłożyła władzy budżetowej wstępny projekt budżetu (WPB) na 2010 r.

Propozycja budżetowa dla Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), ujęta w dziale 2 perspektywy finansowej na lata 2007-2013, wyniosła ogółem 13 970 mln EUR w środkach na zobowiązania i 12 648 mln EUR w środkach na płatności (z czego 300 mln EUR zapisano jako rezerwę na Europejski plan naprawy gospodarczej).

Pozycja w budżecie	**Środki na zobowiązania** (w EUR)	**Środki na płatności** (w EUR)
05.040501 (Programy rozwoju obszarów wiejskich)	13 947 136 182	* 12 639 000 000
05.040502 (Pomoc techniczna)	22 548 451	9 000 000
*300 000 000 EUR zapisano jako rezerwę na Europejski plan naprawy gospodarczej		

1.2. Projekt budżetu (PB) na 2010 rok

W lipcu 2009 r. Rada przyjęła projekt budżetu na 2010 rok. W porównaniu z WPB środki na płatności dla programów EFRROW zmniejszono o 98,0 mln EUR.

1.3. List w sprawie poprawek (AL) dotyczących 2010 roku

W październiku 2009 r. Komisja przyjęła list w sprawie poprawek nr 2 do wstępnego projektu budżetu (WPB) na rok 2010. Mimo że list w sprawie poprawek dotyczył głównie EFRG, zmieniono wysokość środków na zobowiązania dla programów EFRROW, by uwzględnić dodatkowe środki w kwocie 388,4 mln EUR netto. Powyższa kwota netto odnosi się do Europejskiego planu naprawy gospodarczej, niezastosowania dobrowolnej modulacji przez Portugalię oraz niewielkich zmian modulacji obowiązkowej w Hiszpanii. Aby uwzględnić niezastosowanie dobrowolnej modulacji w Portugalii, zmniejszono środki na płatności o 32,8 mln EUR.

1.4. Przyjęcie budżetu na 2010 rok

W budżecie przyjętym przez Radę w drugim czytaniu dnia 20 listopada 2009 r., środki zaproponowane dla EFRROW w liście w sprawie poprawek nie uległy zmianie.

Podczas sesji plenarnej w grudniu 2009 r. Parlament Europejski przyjął budżet na 2010 r.

Uchwalony budżet EFRROW wynosił 14 358 mln EUR w środkach na zobowiązania oraz 12 615 mln EUR w środkach na płatności.

Pozycja w budżecie	**Środki na zobowiązania** (w EUR)	**Środki na płatności** (w EUR)
05.040501 (Programy rozwoju obszarów wiejskich)	14 335 536 182	12 606 200 000
05.040502 (Pomoc techniczna)	22 548 451	9 000 000

2. ZARZĄDZANIE ŚRODKAMI

2.1. Zarządzanie środkami na zobowiązania

2.1.1. Programy operacyjne EFRROW

W 2010 r. dostępne środki na zobowiązania wynosiły ogółem 14,59 mld EUR, w tym 14,34 mld EUR odpowiadało wysokości zatwierdzonego budżetu, a 252 mln EUR zostały przeniesione z 2009 r. Decyzja o przeniesieniu, przyjęta w lutym 2010 r., dotyczyła części środków Europejskiego planu naprawy gospodarczej, których nie można było wykorzystać w 2009 r. z powodu późnego złożenia niektórych poprawionych programów rozwoju obszarów wiejskich przez państwa członkowskie.

W 2010 r. wykorzystano całkowitą kwotę środków dostępnych na programy EFRROW (14,59 mld EUR).

Zarządzanie środkami na zobowiązania w 2010 r. - EFRROW	**Pozycja w budżecie 05.040501 (kwoty w EUR)**
Środki na początku 2010 r.	14 335 536 182
Środki przeniesione z 2009 r.	252 029 757
Środki dostępne w 2010 r.	14 587 656 939
Środki wykorzystane w 2010 r.	14 587 565 939

2.1.2. Pomoc techniczna

Art. 69 ust. 2 rozporządzenia Rady nr 1698/2005 stanowi, że 0,25 % środków wsparcia wspólnotowego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich przeznacza się dla Komisji na pomoc techniczną. W budżecie na rok 2010 dostępna na ten cel kwota wynosiła 22,5 mln EUR. Na koniec 2010 r. całkowita wydana suma wyniosła 4,9 mln EUR.

2.2. Zarządzanie środkami na płatności

2.2.1. Programy operacyjne EFRROW

W 2010 r. początkowo środki na płatności wynosiły 12,6 mld EUR. W celu uwzględnienia zaktualizowanej prognozy płatności, przedłożonej we wrześniu 2010 r. przez państwa członkowskie, zmniejszono tę kwotę o 1 160 mln EUR w ramach procedury przesunięć zbiorczych. Po złożeniu przez państwa członkowskie deklaracji wydatków za trzeci kwartał stwierdzono nadwyżkę w wysokości 330 mln EUR oraz zaproponowano jej zmniejszenie w projekcie budżetu korygującego. Do końca roku jednak powyższe środki na płatności nie zostały wykorzystane, ponieważ nie uchwalono budżetu korygującego. Niewykorzystana kwota odzwierciedla fakt, że zadeklarowane wydatki za trzeci kwartał były na poziomie nieco niższym niż przewidywano w zaktualizowanych prognozach, a część wniosków o płatność za trzeci kwartał złożonych przez kilka państw członkowskich nie mogła być zrealizowana, ponieważ dostępne środki na zobowiązania zostały wyczerpane. Niewykorzystane środki przeniesiono na 2011 r.

Całkowita kwota wypłacona państwom członkowskim w ramach programów EFRROW w 2010 r. wyniosła 11,1 mld EUR.

Zarządzanie środkami na płatności w 2010 r. - EFRROW	**Pozycja w budżecie 05.040501 (kwoty w EUR)**
Środki na początku 2010 r.	12 606 200 000
Przesunięcie zbiorcze	-1 160 000 000
Środki dostępne w 2010 r.	11 446 200 000
Środki wykorzystane w 2010 r.	11 116 180 326
Środki niewykorzystane do końca 2010 r. i przeniesione	330 019 674

2.2.2. Pomoc techniczna

W budżecie na rok 2010 kwota środków na płatności wynosiła 9 mln EUR. Została ona zmniejszona o 2,5 mln EUR w ramach przesunięcia zbiorczego. Na koniec roku całkowita wydana suma wyniosła 4,4 mln EUR, a zatem nie wykorzystano 2,1 mln EUR.

3. WYKONANIE BUDŻETU EFRROW NA 2010 ROK

3.1. Wprowadzenie

Rok obrotowy 2010 to głównie okres konsolidacji, w którym większość programów rozwoju obszarów wiejskich osiągnęła pełen rozruch. Uwidocznił się jednak brak równowagi między programami, gdyż z powodu kryzysu gospodarczego i finansowego pojawiły się znaczne trudności w realizacji

niektórych z nich. Kryzys miał wpływ na możliwości państw członkowskich w zakresie przekazywania dofinansowania krajowego, lecz mógł także sprawić, że beneficjenci wahali się przed podejmowaniem jakichkolwiek zobowiązań. Przyczyną trudności było także późne zatwierdzenie niektórych programów i brak wcześniejszego doświadczenia niektórych państw członkowskich we wdrażaniu programów rozwoju obszarów wiejskich.

3.2. Wykorzystanie środków na zobowiązania

3.2.1. Programy operacyjne EFRROW

Poniższa tabela przedstawia kwoty wydane w 2010 r. oraz środki przydzielone decyzją Komisji 2006/636/WE (w końcu 2010 r. obowiązywała nadal jej zmieniona wersja z kwietnia 2010 r.) w podziale na państwa członkowskie.

W 2010 r. środki na zobowiązania dostępne dla programów EFRROW wynosiły 14,59 mld EUR. Kwota ta obejmuje 14,34 mld EUR alokacji z 2010 r., zgodnie z decyzją 2006/636/WE, oraz 252 mln EUR przeniesione z 2009 r. Wszystkie dostępne środki wydano w ciągu roku (14,34 mld EUR).

Decyzja Komisji nr 2006/636/WE (wersja obowiązująca w końcu 2009 r.) a kwoty wydane do końca 2010 r.

Pozycja w budżecie: 05.040501 *(w EUR)*

Państwo członkowskie	Decyzja Komisji 2006/636/WE – środki UE na 2010 r.	Środki przeniesione na zobowiązania w 2010 r.	Środki wydane w roku budżetowym 2010
	(a)	(b)	(c=a+b)
AT	586 983 505	0	586 983 505
BE	70 637 509	1 110 000	71 747 509
BG	412 748 664	19 500 000	432 248 664
CY	23 911 507	0	23 911 507
CZ	415 632 774	21 000 000	436 632 774
DE	1 311 256 553	14 229 104	1 325 485 657
DK	85 052 762	0	85 052 762
EE	104 667 353	0	104 667 353
ES	1 400 090 047	49 871 207	1 449 961 254
FI	313 973 134	126 846	314 099 980
FR	1 091 752 155	165 200	1 091 917 355
GR	492 922 509	28 720 000	521 642 509
HU	529 160 494	28 440 000	557 600 494
IE	363 518 252	17 680 000	381 198 252
IT	1 256 577 236	38 596 000	1 295 173 236
LT	253 855 536	0	253 855 536
LU	13 838 190	0	13 838 190
LV	153 226 381	0	153 226 381
MT	10 964 212	0	10 964 212
NL	87 111 293	0	87 111 293
PL	1 935 872 838	0	1 935 872 838
PT	592 619 895	0	592 619 895
RO	1 401 644 651	0	1 401 644 651
SE	280 491 463	13 820 000	294 311 463
SI	134 100 946	0	134 100 946
SK	266 600 239	14 700 000	281 300 239
UK	746 326 084	4 071 400	750 397 484

Ogółem	**14 335 536 182**	**252 029 757**	**14 587 565 939**

3.2.2. Pomoc techniczna

Poniższa tabela przedstawia środki na zobowiązania przeznaczone na pomoc techniczną wykorzystane w 2010 r. Najważniejsza ich część przeznaczona została na Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Pomoc techniczna - Wykorzystanie środków na zobowiązania	
Pozycja w budżecie: 05.040502	*(w EUR)*
Opis	**Przekazane środki**
Punkt kontaktowy Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (ENRD)	4 061 754
Technologie informacyjne	219 730
Tematyczne grupy robocze ENRD	350 754
Komitet ekspertów oceniający rozwój obszarów wiejskich	200 000
Publikacje	100 387
Ogółem	**4 932 625**

3.3. Wykorzystanie środków na płatności

3.3.1. Programy operacyjne EFRROW

W budżecie na rok 2010 środki na płatności wynosiły 12,61 mld EUR. Kwota ta została zmniejszona o wysokość przesunięcia zbiorczego, tzn. 1,16 mld EUR, przez co ostatecznie wyniosła 11,45 mld EUR.

Na koniec 2010 r. całkowita kwota wypłacona na programy EFRROW wyniosła 11,12 mld EUR. Różnica między środkami przyznanymi na ten rok (11,45 mld EUR) a całkowitą wypłaconą kwotą wynosi 330 mln EUR, co oznacza, że 2,88 % środków nie zostało wykorzystanych. Należy zauważyć, że wysokość płatności dokonanych w 2010 r. wzrosła o ponad 35 % w porównaniu z 2009 r.

Poniższa tabela przedstawia kwotę płatności w podziale na okresy objęte poszczególnymi deklaracjami w 2010 r.:

Płatności w 2010 r. – programy operacyjne EFRROW mln EUR	
Zwroty na podstawie wniosków o płatność za III kw. 2009 r.	127,31
Zwroty na podstawie wniosków o płatność za IV kw. 2009 r.	2 947,20
Zwroty na podstawie wniosków o płatność za I kw.	2 124,25

2010 r.	
Zwroty na podstawie wniosków o płatność za II kw. 2010 r.	2 073,00
Zwroty na podstawie wniosków o płatność za III kw. 2010 r.	3 443,28
Zaliczki	401,15
Ogółem za 2010 r.	**11 116,18**

Pod koniec roku zwrot za III kw. 2010 r. dla 5 programów EFRROW został całkowicie lub częściowo wstrzymany, ponieważ środki na zaległe zobowiązania dla tych programów zostały w pełni wyczerpane na płatności za poprzednie wnioski. Poniższa tabela przedstawia 5 programów EFRROW i odpowiadające im kwoty. Płatności dokonano dopiero z chwilą udostępnienia rocznych środków na zobowiązania na 2011 r.

Program EFRROW – nr CCI	**III kw. 2010 (w EUR)**
Vlaanderen (2007BE06RPO001)	6 655 665
Bayern (2007DE06RPO004)	29 517 043
Ireland National (2007IE06RPO001)	32 730 873
Bolzano (2007IT06RPO002)	990 232
Luxembourg (2007LU06RPO001)	262 045
Ogółem	**70 155 858**

Poniższy wykres przedstawia wykorzystanie środków na płatności w poszczególnych miesiącach roku (od stycznia do grudnia 2010 r.). Na rytm korzystania ze środków wpływają terminy nadsyłania każdej z czterech deklaracji (31 stycznia, 30 kwietnia, 31 lipca i 10 listopada dla wniosków o płatność dotyczących odpowiednio kwartałów: IV kw. 2009 r., I kw. 2010 r., II kw. 2010 r. oraz III kw. 2010 r.).

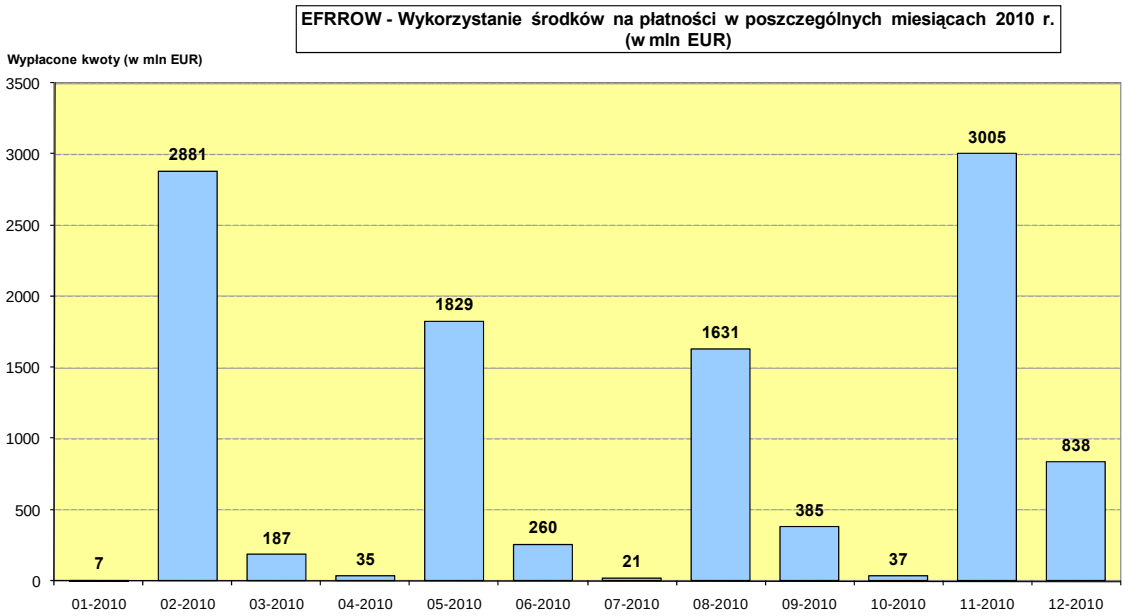

Kolejna tabela przedstawia kwoty wypłacone przez Komisję w roku budżetowym 2010 r. w podziale na państwa członkowskie i okresy objęte poszczególnymi deklaracjami. Kwoty z kolumny dotyczącej III kw. 2009 r., odnoszą się do programów EFRROW, które wyczerpały przynależne im środki na zobowiązania na 2009 r., w związku z czym zostały rozliczone dopiero w 2010 r. ze środków na zobowiązania przydzielonych na 2010 r.

Płatności faktycznie zrealizowane w okresie od 1.1.2010 r. do 31.12.2010 r.							***(w EUR)***
PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE	**III kw. 2009 r.**	**IV kw. 2009 r.**	**I kw. 2010 r.**	**II kw. 2010 r.**	**III kw. 2010 r.**	**Zaliczki**	**Suma całkowita**
AT		455 569 614	43 672 108	44 906 450	37 674 070	7 987 420	589 809 662
BE	6 425 513	5 218 982	10 904 604	26 499 701	16 734 243	4 821 180	70 604 223
BG		10 833 902	99 737 836	109 667 733	55 280 536	2 320 500	277 840 508
CY		5 844 859	4 092 969	3 006 340	3 221 705	142 800	16 308 673
CZ		71 116 190	219 606 417	92 176 063	55 446 653	2 940 000	441 285 322
DE	10 634 843	449 653 563	137 650 080	90 433 394	374 027 292	67 702 460	1 130 101 633
DK		22 509 479	11 031 696	8 301 380	9 257 104	9 328 060	60 427 719
EE		11 014 279	52 150 110	12 978 492	16 374 090	635 460	93 152 431
ES	2 506 310	219 017 075	146 477 779	148 788 488	290 719 234	58 741 200	866 250 086
FI	98 743	79 327 737	13 676 425	12 679 542	181 220 600	5 256 020	292 259 068
FR		186 049 035	130 073 442	92 283 874	382 352 635	79 977 240	870 736 226
GR		39 973 082	12 150 331	119 315 280	233 200 744	13 924 680	418 564 116
HU		146 605 566	114 137 436	112 972 138	77 779 633	3 797 360	455 292 132

IE	107 643 643	87 587 253	55 583 262	38 086 416	81 473 859	10 823 820	381 198 252
IT		175 925 287	77 580 985	126 397 795	235 683 411	48 564 040	664 151 518
LT		60 891 489	73 440 397	56 368 010	49 387 045	1 570 380	241 657 321
LU		5 362 753	5 090 031	1 385 947	3 765 284	344 400	15 948 416
LV		33 969 622	45 596 012	25 735 665	51 538 859	928 200	157 768 358
MT		1 937 682	1 439 925	2 877 517	10 853 260	71 400	17 179 784
NL		17 739 157	17 108 137	13 801 790	16 761 310	7 467 320	72 877 714
PL		329 716 307	477 616 176	283 114 658	337 768 509	11 822 300	1 440 037 950
PT		43 519 546	33 409 884	137 575 894	232 644 503	9 078 860	456 228 687
RO		60 250 707	64 728 636	279 349 875	349 034 410	7 118 580	760 482 207
SE		114 003 289	37 089 368	21 201 521	112 977 181	8 918 980	294 190 338
SI		43 330 855	12 979 172	36 286 031	18 819 694	1 100 820	112 516 573
SK		154 336 375	75 990 280	72 653 554	72 766 745	1 924 300	377 671 253
UK		115 891 789	151 235 571	104 153 251	136 518 327	33 841 220	541 640 158
Ogółem	**127 309 052**	**2 947 195 476**	**2 124 249 066**	**2 072 996 797**	**3 443 280 935**	**401 149 000**	**11 116 180 326**

10,72 mld EUR z całkowitej kwoty wypłaconej w 2010 r. dotyczy zwrotów, a 401 mln EUR – zaliczek.

Tabela na następnej stronie zawiera porównanie płatności EFRROW zrealizowanych na rzecz poszczególnych państw członkowskich w 2010 r. z płatnościami za 2009 r. Podczas gdy wysokość płatności okresowych wzrosła w 2010 r. o 30,5 % w porównaniu z rokiem 2009 (z 8,21 mld do 10,72 mld EUR), całkowita kwota płatności wzrosła o 35,4 % (z 8,21 mld do 11,12 mld EUR) ze względu na wypłaty dodatkowych zaliczek w ciągu roku.

Płatności dokonane na rzecz państw członkowskich – porównanie między 2009 a 2010 rokiem							*(w EUR)*	
PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE	**2009**			**2010**			**Różnica pomiędzy kwotą z roku 2009 a 2010**	
	Płatności okresowe	**Zaliczki**	**Ogółem**	**Płatności okresowe**	**Zaliczki**	**Ogółem**	**(w EUR)**	**(w %)**
AT	550 352 330		550 352 330	581 822 242	7 987 420	589 809 662	39 457 332	7,2 %
BE	57 909 148		57 909 148	65 783 043	4 821 180	70 604 223	12 695 075	21,9 %
BG	127 052 991		127 052 991	275 520 008	2 320 500	277 840 508	150 787 517	118,7 %
CY	16 161 768		16 161 768	16 165 873	142 800	16 308 673	146 904	0,9 %
CZ	340 175 929		340 175 929	438 345 322	2 940 000	441 285 322	101 109 393	29,7 %
DE	930 186 410		930 186 410	1 062 399 173	67 702 460	1 130 101 633	199 915 223	21,5 %
DK	53 861 495		53 861 495	51 099 659	9 328 060	60 427 719	6 566 224	12,2 %
EE	95 121 150		95 121 150	92 516 971	635 460	93 152 431	-1 968 719	-2,1 %
ES	618 592 973		618 592 973	807 508 885	58 741 200	866 250 086	247 657 113	40,0 %
FI	191 126 077		191 126 077	287 003 048	5 256 020	292 259 068	101 132 991	52,9 %
FR	779 806 772		779 806 772	790 758 986	79 977 240	870 736 226	90 929 454	11,7 %
GR	174 132 448		174 132 448	404 639 436	13 924 680	418 564 116	244 431 667	140,4 %
HU	497 184 388		497 184 388	451 494 772	3 797 360	455 292 132	-41 892 256	-8,4 %
IE	329 171 422		329 171 422	370 374 432	10 823 820	381 198 252	52 026 830	15,8 %
IT	356 692 296		356 692 296	615 587 478	48 564 040	664 151 518	307 459 221	86,2 %
LT	247 493 642		247 493 642	240 086 941	1 570 380	241 657 321	-5 836 321	-2,4 %
LU	12 910 511		12 910 511	15 604 016	344 400	15 948 416	3 037 905	23,5 %
LV	104 463 393		104 463 393	156 840 158	928 200	157 768 358	53 304 965	51,0 %
MT	3 357 534		3 357 534	17 108 384	71 400	17 179 784	13 822 250	411,7 %
NL	36 071 974		36 071 974	65 410 394	7 467 320	72 877 714	36 805 741	102,0 %
PL	1 043 825 682		1 043 825 682	1 428 215 650	11 822 300	1 440 037 950	396 212 268	38,0 %
PT	235 563 950		235 563 950	447 149 827	9 078 860	456 228 687	220 664 737	93,7 %
RO	565 927 879		565 927 879	753 363 627	7 118 580	760 482 207	194 554 328	34,4 %
SE	105 868 407		105 868 407	285 271 358	8 918 980	294 190 338	188 321 932	177,9 %

SI	100 732 462		100 732 462	111 415 753	1 100 820	112 516 573	11 784 110	11,7 %
SK	289 286 329		289 286 329	375 746 953	1 924 300	377 671 253	88 384 924	30,6 %
UK	346 343 895		346 343 895	507 798 938	33 841 220	541 640 158	195 296 263	56,4 %
Ogółem	**8 209 373 256**	**0,00**	**8 209 373 256**	**10 715 031 326**	**401 149 000**	**11 116 180 326**	**2 906 807 070**	**35,4 %**

3.3.2. *Pomoc techniczna*

W budżecie na rok 2010 kwota środków na płatności wynosiła 9 mln EUR. Poniższa tabela przedstawia płatności na pomoc techniczną, które łącznie wyniosły 4,4 mln EUR. Najważniejsza ich część przeznaczona została na Europejską Sieć na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Pomoc techniczna - Wykorzystanie środków na płatności	
Pozycja w budżecie: 05.040502	*(w EUR)*
Opis	**Wypłacone środki**
Seminarium dotyczące realizacji programów rozwoju obszarów wiejskich	107 687
Punkt kontaktowy Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (ENRD)	3 928 213
Tematyczne grupy robocze ENRD	205 202
Komitet ekspertów oceniający rozwój obszarów wiejskich	76 784
Publikacje	88 516
Ogółem	**4 406 402**

3.4. Analiza zadeklarowanych wydatków w podziale na osie i działania

Poniższa tabela przedstawia, w podziale na państwa członkowskie i na osie/działania, kwoty z wniosków o płatność uwzględnionych w deklaracjach wydatków poniesionych na rozwój obszarów wiejskich w 2010 r. (IV kw. 2009 r. do III kw. 2010 r.), skumulowane wydatki zadeklarowane w okresie od 2007 r. do 2010 r. (IV kw. 2006 r. do III kw. 2010 r.), a także plany finansowe programów EFRROW (na lata 2007-2013; UE-27).

W 2010 r. wydatki w dalszym ciągu skupione były w osi 2 (50,9 %); następna w kolejności była oś 1 z 35,4 % udziałem w wydatkach, oś 3 — 9,10 % i oś 4 — 2,5 %. Taki rozkład wydatków nadal znacznie odbiega od podziału z planów finansowych na okres programowania 2007-2013 (dla osi od 1 do 4 przeznaczono w nich odpowiednio: 33,6 %, 44,4 %, 13,3 % oraz 6 %).

Działania osi 2 rozliczane są przede wszystkim w płatnościach rocznych (np. środki rolno-środowiskowe), podczas gdy oś 1 i 3 oraz, w mniejszym stopniu, oś 4 obejmują głównie działania wieloletnie, które wymagają dłuższych procedur zatwierdzania i realizacji (np. projekty inwestycyjne).

W porównaniu ze średnią z pierwszych trzech lat (2007-2009), w 2010 r. wydatki rozkładały się bardziej równomiernie na wszystkie osie, a ich poziom

dla każdej z osi był bardziej zbliżony do poziomu przyjętego dla danej osi w planach finansowych. Przykładowo, wydatki na oś 2 zmniejszyły się z 57,8 % w 2009 r. do 50,0 % w 2010 r., natomiast w osi 1 wzrosły z 32 % w 2009 r. do 35,4 % w 2010 r.

Zadeklarowane wydatki EFRROW w 2010 r. (IV kw. 2009 r. – III kw. 2010 r.) oraz całkowite skumulowane wydatki (IV kw. 2006 r. do III kw. 2010 r.) w porównaniu z planami finansowymi						
	Zadeklarowane wydatki za 2010 r. (IV kw. 2009 r. do III kw. 2010 r.)		**Skumulowane wydatki zadeklarowane (IV kw. 2006 r. do III kw. 2010 r.)**		**Plany finansowe na okres 2007-2013**	
Oś/ działanie EFRROW	**(mln EUR)**	**(%)**	**(mln EUR)**	**(%)**	**(mln EUR)**	**(%)**
111. Kształcenie zawodowe i działania informacyjne	78,9	0,7 %	156,5	0,6 %	1 089,2	1,1 %
112. Podejmowanie działalności przez młodych rolników	345,9	3,2 %	838,1	3,1 %	2 887,5	3,0 %
113. Wcześniejsza emerytura	351,7	3,3 %	1 040,1	3,8 %	2 853,0	3,0 %
114. Korzystanie z usług doradczych	11,0	0,1 %	19,7	0,1 %	440,1	0,5 %
115. Tworzenie systemu usług z zakresu zarządzania, pomocy i poradnictwa	2,5	0,0 %	4,0	0,0 %	93,5	0,1 %
121. Modernizacja gospodarstw rolnych	1 728,3	16,2 %	3 537,9	12,9 %	10 667,0	11,1 %
122. Podwyższenie wartości gospodarczej lasów	32,5	0,3 %	80,1	0,3 %	653,7	0,7 %
123. Zwiększenie wartości dodanej produktów rolnych i leśnych	585,3	5,5 %	1 016,0	3,7 %	5 647,3	5,9 %
124. Współpraca na rzecz rozwoju nowych produktów	12,4	0,1 %	18,0	0,1 %	349,3	0,4 %
125. Infrastruktura związana z rozwojem i dostosowaniem	406,3	3,8 %	753,9	2,7 %	5 129,4	5,3 %
126. Przywracanie potencjału produkcji rolnej	49,1	0,5 %	104,9	0,4 %	477,5	0,5 %
131. Spełnianie norm opartych na prawodawstwie wspólnotowym	2,9	0,0 %	45,0	0,2 %	103,9	0,1 %
132. Uczestnictwo rolników w programach jakości żywności	9,5	0,1 %	16,5	0,1 %	294,1	0,3 %
133. Działania informacyjne i promocyjne	8,0	0,1 %	12,9	0,0 %	206,4	0,2 %
141. Gospodarstwa niskotowarowe	130,9	1,2 %	391,0	1,4 %	993,9	1,0 %
142. Stowarzyszenia producentów	23,2	0,2 %	56,2	0,2 %	327,9	0,3 %
143. Płatności bezpośrednie (BG + RO)	1,1	0,0 %	1,7	0,0 %	131,8	0,1 %
144. Gospodarstwa rolne w trakcie restrukturyzacji	-	0,0 %	-	0,0 %	17,0	0,0 %
Oś 1	**3 779,3**	**35,4 %**	**8 092,6**	**29,5 %**	**32 362,5**	**33,6 %**
211. Płatności dla rolników z tytułu naturalnych utrudnień na obszarach górskich	1 003,8	9,4 %	3 163,9	11,5 %	6 240,9	6,5 %
212. Płatności z tytułu naturalnych utrudnień dla rolników na obszarach innych niż obszary górskie	1 026,7	9,6 %	3 269,3	11,9 %	7 241,4	7,5 %
213. Płatności dla obszarów Natura 2000 oraz płatności związane z dyrektywą 2000/60/WE	23,0	0,2 %	55,7	0,2 %	476,7	0,5 %
214. Płatności rolno-środowiskowe	2 897,4	27,1 %	8 960,3	32,6 %	22 231,3	23,1 %
215. Płatności z tytułu dobrostanu zwierząt	62,4	0,6 %	143,1	0,5 %	543,0	0,6 %
216. Inwestycje nieprodukcyjne	34,6	0,3 %	54,7	0,2 %	591,1	0,6 %
221. Pierwsze zalesienie gruntów rolnych	179,9	1,7 %	636,6	2,3 %	2 295,0	2,4 %
222. Pierwsze zakładanie systemów rolno-leśnych na gruntach rolnych	-	0,0 %	-	0,0 %	16,4	0,0 %
223. Pierwsze zalesienie gruntów nierolnych	18,9	0,2 %	37,2	0,1 %	347,8	0,4 %
224. Płatności dla obszarów Natura 2000	3,7	0,0 %	7,0	0,0 %	102,0	0,1 %
225. Płatności leśno-środowiskowe	4,9	0,0 %	13,1	0,0 %	271,4	0,3 %
226. Przywrócenie potencjału leśnego oraz wprowadzenie działań zapobiegawczych	132,4	1,2 %	323,6	1,2 %	1 609,7	1,7 %
227. Inwestycje nieprodukcyjne	49,4	0,5 %	113,5	0,4 %	808,9	0,8 %
Oś 2	**5 437,2**	**50,9 %**	**16 778,0**	**61,1 %**	**42 775,5**	**44,4 %**
311. Różnicowanie w kierunku działalności pozarolniczej	100,1	0,9 %	165,2	0,6 %	1 488,9	1,5 %
312. Tworzenie i rozwój działalności gospodarczej	107,2	1,0 %	149,8	0,5 %	2 208,8	2,3 %
313. Zachęcanie do prowadzenia działalności związanej z turystyką	78,6	0,7 %	127,5	0,5 %	1 291,0	1,3 %
321. Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej	219,9	2,1 %	320,4	1,2 %	3 120,2	3,2 %
322. Odnowa i rozwój wsi	330,0	3,1 %	487,3	1,8 %	3 107,9	3,2 %
323. Zachowanie i poprawa stanu dziedzictwa	104,7	1,0 %	194,8	0,7 %	1 314,6	1,4 %

obszarów wiejskich						
331. Szkolenia i informowanie	9,6	0,1 %	16,9	0,1 %	147,5	0,2 %
341. Nabywanie umiejętności, aktywizacja i wdrażanie lokalnych strategii rozwoju obszarów wiejskich	17,4	0,2 %	35,2	0,1 %	150,0	0,2 %
Oś 3	**967,4**	**9,1 %**	**1 497,2**	**5,5 %**	**12 829,0**	**13,3 %**
411. Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Konkurencyjność.	16,8	0,2 %	26,4	0,1 %	471,9	0,5 %
412. Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Zarządzanie środowiskiem/ gruntami.	1,5	0,0 %	2,3	0,0 %	167,0	0,2 %
413. Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju. Jakość życia/ zróżnicowanie.	155,5	1,5 %	212,5	0,8 %	3 877,5	4,0 %
421. Wdrażanie projektów współpracy	2,6	0,0 %	3,3	0,0 %	278,6	0,3 %
431. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i prowadzona na terytorium aktywizacja, o których mowa w art. 59	93,3	0,9 %	121,5	0,4 %	959,8	1,0 %
Oś 4	**269,8**	**2,5 %**	**366,0**	**1,3 %**	**5 754,7**	**6,0 %**
511. Pomoc techniczna	**124,6**	**1,2 %**	**288,0**	**1,0 %**	**1 876,9**	**2,0 %**
611. Płatności bezpośrednie dla BG i RO	**98,7**	**0,9 %**	**438,2**	**1,6 %**	**645,6**	**0,7 %**
Suma całkowita	**10 677,0**	**100,0 %**	**27 460,0**	**100,0 %**	**96 244,2**	**100,0 %**

3.5. Wykonanie programów EFRROW

Wykres na następnej stronie przedstawia poziom realizacji finansowej programów rozwoju obszarów wiejskich (od ich rozpoczęcia do 2010 r., z uwzględnieniem IV kw. 2010 r.) w zestawieniu z kwotą środków przypadającą na lata 2007-2010. Średni wskaźnik realizacji finansowej EFRROW dla wszystkich programów EFRROW wynosi 72,4 %.

Wykres pokazuje, że większość państw członkowskich wykorzystało ponad 60 % środków na lata 2007-2010.

Wykres 1- Poziom realizacji finansowej programów rozwoju obszarów wiejskich w podziale na państwa członkowskie * (% płatności EFRROW za 2007-2010 z uwzględnieniem wniosków o płatność za IV kw. 2010 w porównaniu ze środkami na zobowiązania na lata 2007-20

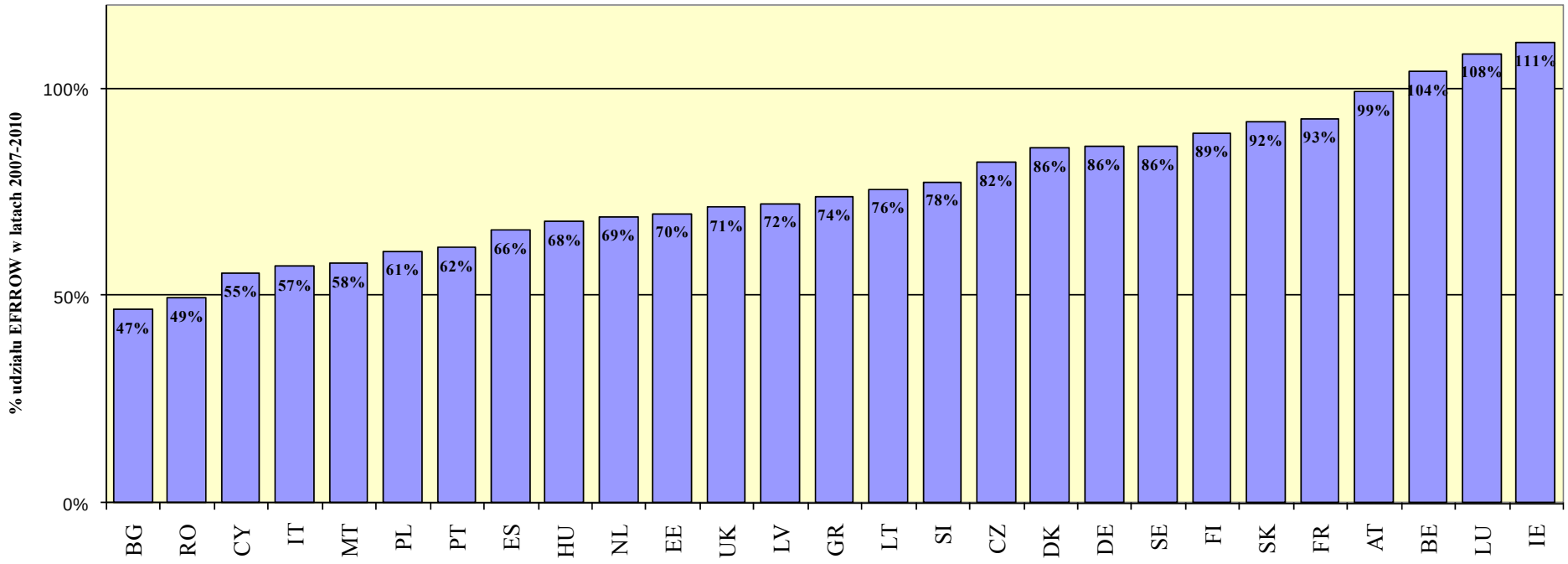

* - Na wykresie uwzględniono wnioski o płatność z IV kw. 2010 ze względu na ich realizację na początku 2011 r.